

Nazwa przedmiotu		Transport i handel morski w regionie Morza Bałtyckiego				Kod ECTS	14.3.E.SL.2385					
						Pkt.ECTS	2					
Jednostka prowadząca przedmiot		ITiHM	Nazwa kierunku		MSG	Nazwa specjalności		MTiHM;				
Nazwisko prowadzącego		prof. UG dr hab. Hanna Klimek, prof. UG dr hab. Ernest Czermański, dr Tomasz Nowosielski, dr Małgorzata Bielenia										
Forma zajęć/Liczba godzin												
Wykład	0	Ćwiczenia	30	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0	Seminaria	0	Lektoraty	0	
Forma aktywności						Rok i rodzaj studiów:		1 SS2,				
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				50		Semestr:		2,				
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				0		Status przedmiotu:		Obligatoryjny				
Sumaryczna liczba godzin:				50		Język wykładowy:		polski				
Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w sali dydaktycznej. Wydział Ekonomiczny										
Metody dydaktyczne		Dyskusja na zajęciach konwersatoryjnych, Aktywność w grupach, współpraca, Studia przypadków, Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Projekty indywidualne,										
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi												
Wymagania formalne		Mikroekonomia, Ekonomia transportu morskiego i polityka żeglugaowa, Gospodarka i polityka portowa										
Wymagania wstępne		Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte na zajęciach z przedmiotów: Mikroekonomia, Ekonomia transportu morskiego i polityka żeglugaowa, Gospodarka i polityka portowa.										
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny												
Sposób zaliczenia		Zaliczenie na ocenę										
Kryteria oceny		Ocena zaliczeniowa zostanie ustalona na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych przez studenta podczas zajęć. Oceny cząstkowe będą dotyczyły: przygotowywanych przez studentów prezentacji, aktywności podczas dyskusji na zajęciach, rozwiązywania otrzymanych zadań. Skala ocen zgodna z regulaminem studiów.										
Cele przedmiotu												
Zapoznanie studentów z regionem bałtyckim, zwłaszcza z jego gospodarką, rozwojem systemów transportowych i handlu morskiego, ale także z zagadnieniami turystyki morskiej i ochrony środowiska.												
Efekty uczenia się												
Wiedza		MSG2_W04	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat: delimitacji RMB; płaszczyzn współpracy państw RMB; czynników rozwoju i rozmiarów handlu i transportu morskiego oraz turystyki morskiej w regionie; zna problemy ochrony środowiska naturalnego w regionie bałtyckim.									
Weryfikacja efektów uczenia się - Wiedza												
Efekty		egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_W04						X	X	X	X	X		
Umiejętności		MSG2_U10	Student potrafi właściwie dobierać i wykorzystywać źródła danych na temat transportu i handlu morskiego, turystyki morskiej, stanu i ochrony środowiska morskiego oraz współpracy państw w regionie bałtyckim, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy i twórczej interpretacji, potrafi je zaprezentować w sposób innowacyjny.									
		MSG2_U14	Student potrafi przygotowywać specjalistyczne wystąpienia ustne dotyczące problematyki transportu i handlu morskiego oraz współpracy państw, turystyki morskiej i ochrony środowiska morskiego w regionie Morza Bałtyckiego.									
Weryfikacja efektów uczenia się - Umiejętności												

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_U10					X	X	X	X	X		
MSG2_U14							X				

Treści programowe

- Wprowadzenie do problematyki transportu i handlu morskiego w regionie bałtyckim.**
- Delimitacja Regionu Morza Bałtyckiego (RMB).**
- Charakterystyka geograficzna RMB.**
- Historia gospodarcza RMB, ze szczególnym uwzględnieniem Związku Hanzeatyckiego.**
- Charakterystyka gospodarcza RMB** (gospodarki państw RMB, wymiana gospodarcza w regionie, handel morski w RMB)
- Współpraca państw w RMB** (obszary współpracy, obszary problemowe, rozwój zrównoważony, współpraca państw bałtyckich należących do UE z Rosją, instytucjonalna współpraca państw regionu - Rada Nordycka, Rada Bałtycka, UE, HELCOM, Rada Państw Morza Bałtyckiego, Związek Miast Bałtyckich, VASAB, Organizacja Portów Bałtyckich; euroregiony w RMB - Pomerania, Bałtyk; programy współpracy państw regionu - Baltic 21, Wymiar Północny, VASAB 2010; Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego).
- Transport morski ładunków w RMB** (linie żeglugowe w RMB; armatorzy i ich statki; przewozy ładunków w relacjach wewnątrzbałtyckich i w relacjach RMB - reszta świata, z uwzględnieniem podziału ładunków na masowe suche i płynne oraz drobnicowe, w tym zjednostkowane; polska flota handlowa - historia i stan obecny; problemy polskich armatorów).
- Przewozy intermodalne w RMB.**
- Żegluga promowa w RMB** (rynek usług promowych w RMB; przewoźnicy promowi i ich statki; oferta usługowa przewoźników promowych w RMB; przewozy pasażerów i ładunków promami; konkurencja ze strony przewoźników lotniczych wewnątrz RMB; autostrady morskie na Bałtyku - idea autostrad morskich; przykłady autostrad morskich na Bałtyku).
- Turystyka morska i nadmorska w RMB** (oferta przewoźników promowych i wycieczkowych; przystanie pasażerskie w portach morskich RMB; oferta turystyczna miast portowych w RMB).
- Porty morskie w RMB** (ogólna charakterystyka portów bałtyckich - ich potencjał usługowy, dostępność transportowa i wielkość przeładunków; konkurencyjność najważniejszych portów morskich w regionie i ich konkurencyjność na tle portów europejskich).
- Transport lądowy wykorzystywany w przewozach ładunków pomiędzy zapleczem a portami morskimi w RMB.**
- Problemy ochrony środowiska morskiego w RMB** (stan środowiska morskiego Bałtyku; źródła zanieczyszczeń środowiska morskiego; rodzaje zanieczyszczeń środowiska morskiego Bałtyku; konwencje międzynarodowe w zakresie ochrony środowiska morskiego; współpraca państw RMB w zakresie ochrony środowiska naturalnego).

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura obowiązkowa:

 E. Gostomski, T. Nowosielski, *Ewolucja i znaczenie portów morskich w krajach Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021

 E. Gostomski, T. Nowosielski, *Rozwój turystyki międzynarodowej i morskiej. Aspekty ekonomiczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019

 J. Neider, *Transport międzynarodowy*, PWE, Warszawa 2019

 H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie na rynkach usług portowych*, "Studia i Materiały Transportu i Handlu Morskiego" 2018, nr 15

Literatura uzupełniająca:

 A. B. Kisiel-Łowczyc, *Bałtycka integracja ekonomiczna. Stan i perspektywy do 2010 roku*, Warszawa 2000

Bałtyckie i wschodnie pogranicze Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia, red. nauk. E. Teichman, Warszawa 2008

 L. Hakanson, *Charakterystyka fizycznogeograficzna zlewiska Morza Bałtyckiego*, Uppsala 1991

 D. Rossa-Kilian, *Wielostronna współpraca w regionie Morza Bałtyckiego na przełomie XX i XXI wieku*, Toruń 2009

 T. Palmowski, *Rola regionów transgranicznych w procesie integracji Europy bałtyckiej*, Gdańsk 2000

Coroczne załączniki do "Baltic Transport Journal": Baltic Ro-Ro&Ferry Yearbook, Baltic Container Yearbook, Baltic Dry Bulk

Yearbook

Piękne Morze Bałtyckie. Piękne krajobrazy Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2009

Problemy turystyki morskiej i regionów nadmorskich, pod red. M. Turka, Sopot 2009

Turystyka zrównoważona w Europie Bałtyckiej, pod red. W. Toczyskiego, J. Lendziona, J. Zauchy, Gdańsk 2007

Baltic Transport Outlook 2030 + Annexes, Tetraplan, Copenhagen 2011

H. Klimek, *Konkurencyjność polskich portów morskich na bałtyckim rynku usług portowych*, (w:) "Studia Gdańskie. Wizje i Rzeczywistość", Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Gdańsk 2006

H. Klimek, *Inwestycje infrastrukturalne jako warunek włączenia polskich portów morskich do sieci autostrad morskich w Regionie Morza Bałtyckiego*, (w:) Program UE - "Autostrady Morskie" szansą dla rozwoju potoków ładunkowych pomiędzy Morzem Bałtyckim i Północnym, pr. zbior. pod red. nauk. K. Chwesiuka, Wydawnictwo Kreos, Szczecin 2006

H. Klimek, *Konkurencyjność portów morskich w Gdańsku i Gdyni na bałtyckim rynku usług portowych*, (w:) Województwo pomorskie w zintegrowanej Europie, pod red. E. Ignaciuk i J. Stefaniak, PTE Oddział w Gdańsku, Gdańsk 2006

H. Klimek, *Konkurencyjność polskich portów morskich na rynku usług portowych w Regionie Morza Bałtyckiego*, (w:) Studia i materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego, pod red. K. Dobrowolskiego, H. Klimek, K. Krefta, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego" nr 3, Gdańsk 2006

H. Klimek, T. Nowosielski, *Rozwój infrastruktury dostępu do polskich portów morskich niezbędnym czynnikiem poprawy ich konkurencyjności*, (w:) Funkcjonowanie i rozwój polskich portów morskich w świetle zapisów "Zielonej Księgi" polityki morskiej Unii Europejskiej, pod red. K. Chwesiuka, Wydawnictwo Kreos, Szczecin 2007

J. Dąbrowski, H. Klimek, *Dostępność transportowa a funkcja logistyczna polskich portów morskich*, (w:) Transport morski w międzynarodowych procesach logistycznych, pr. zbior. pod red. H. Salmonowicza, Wydawnictwo Zapol, Szczecin 2012

H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie w lądowo-morskich łańcuchach transportowych*, "Logistyka" 2013, nr 5

J. Hajduk, *Bezpieczeństwo żeglugi na akwenie Bałtyku Zachodniego*, "Zeszyty Naukowe Akademii Morskiej w Szczecinie" 2006, nr 11
(<https://docplayer.pl/48684746-Zeszyty-naukowe-nr-11-83-akademii-morskiej-w-szczeciniebezpieczenstwo-zeglugi-na-akwenie-baltyku-zachodniego.html>)

Artykuły z czasopism: "Baltic Transport Journal", "Namiary na Morze i Handel", "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego"

Kontakt

hanna.klimek@ug.edu.pl, ernest.czermanski@ug.edu.pl,
tomasz.nowosielski@ug.edu.pl, malgorzata.bielenia@ug.edu.pl,